

UBND TỈNH BẮC GIANG
SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: /SGDDĐT-GDTrH,GDTX
V/v tham luận tại Hội thảo khoa học:
Tổng kết thực tiễn công tác tổ chức
Cuộc thi Sáng tạo dành cho thanh, thiếu
niên nhi đồng tỉnh Bắc Giang từ năm
2010 đến nay

Bắc Giang, ngày tháng 7 năm 2023

Kính gửi: Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh Bắc Giang

Ngày 18/7/2023, Sở Giáo dục và Đào tạo (GDĐT) nhận được Công văn số 285/LHH của Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh về việc viết bài tham luận và dự Hội thảo khoa học (sau đây gọi là Công văn); sau khi nghiên cứu nội dung Công văn, căn cứ tình hình thực tế triển khai Cuộc thi Sáng tạo dành cho thanh thiếu niên nhi đồng đến các cơ sở giáo dục; Sở GDĐT tham gia tham luận về kết quả công tác triển khai, chỉ đạo cuộc thi, những định hướng chỉ đạo nhằm nâng cao chất lượng Cuộc thi trong ngành giáo dục. *(Chi tiết nội dung tham luận theo phụ lục gửi kèm).*

Sở GDĐT trân trọng gửi Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lãnh đạo Sở GDĐT;
- Lưu VT, GDTrH-GDTX.Đ Hải.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Bạch Đăng Khoa

Phụ lục
THAM LUẬN
KẾT QUẢ TRIỂN KHAI CHỈ ĐẠO CUỘC THI, NHỮNG ĐỊNH HƯỚNG
CHỈ ĐẠO NHẪM NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CUỘC THI TRONG
NGÀNH GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO BẮC GIANG
(Sở Giáo dục và Đào tạo Bắc Giang)

Kính thưa các quý vị đại biểu.

Thưa toàn thể Hội thảo!

Cuộc thi Sáng tạo dành cho thanh thiếu niên nhi đồng hàng năm đã được Thủ tướng Chính phủ giao cho Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam và Liên hiệp Hội các tỉnh, thành phố chủ trì tổ chức từ năm 2004 đến nay với mục đích khơi dậy tiềm năng và phát huy tư duy sáng tạo của thanh, thiếu niên nhi đồng; giúp các em trau dồi kiến thức, rèn luyện kỹ năng sáng tạo, xây dựng ước mơ các em trở thành nhà sáng chế trong tương lai.

Kính thưa các quý vị đại biểu.

Thưa toàn thể Hội thảo!

Có thể nhận thấy học sinh đến với Cuộc thi này đều xuất phát từ sự yêu thích khám phá, đam mê nghiên cứu khoa học; các em phải quan sát cuộc sống và tự đưa ra những ý tưởng, giải pháp nhằm giải quyết những vấn đề mà thực tiễn đặt ra. Chính điều này đã rèn giũa cho các em cách làm việc khoa học và bồi đắp niềm đam mê nghiên cứu, sáng tạo.

Thành công lớn nhất của Cuộc thi không chỉ nằm ở số lượng, chất lượng giải pháp dự thi ngày càng tăng, mà chính là đã khơi dậy phát triển đam mê nghiên cứu khoa học kỹ thuật, công nghệ trong thế hệ trẻ. Khi đã trở thành đam mê, các em sẽ có sự đầu tư xứng đáng về tâm sức, trí tuệ cho những lĩnh vực này. Sự phát triển của Cuộc thi cũng cho thấy công tác nghiên cứu khoa học đang được chú trọng nhiều hơn ở các trường phổ thông; đồng thời chứng tỏ khả năng hướng dẫn học sinh làm quen với công tác nghiên cứu khoa học của giáo viên ngày càng được nâng cao. Đây là một trong những hướng đi đúng đắn để tạo nền tảng xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao, đồng thời cũng là một giải pháp để cán bộ, giáo viên có thêm kinh nghiệm thích ứng với yêu cầu đổi mới giáo dục để không bị đào thải khỏi guồng quay công việc trong thời đại 4.0, đáp ứng với mục tiêu kế hoạch chuyển đổi số ngành giáo dục.

Kính thưa các quý vị đại biểu.

Thư toàn thể Hội thảo!

Trong những năm qua, Sở GD&ĐT luôn làm tốt công tác phối hợp với Liên hiệp các hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh trong việc tuyên truyền, mục đích, ý nghĩa của cuộc thi tới toàn thể cán bộ, giáo viên, nhân viên, học sinh trong toàn ngành bằng những văn bản chỉ đạo cụ thể, trong đó yêu cầu lãnh đạo các cơ sở giáo dục triển khai Kế hoạch tổ chức, Thể lệ Cuộc thi, Tiêu chí đánh giá Cuộc thi, cử giáo viên hỗ trợ học sinh có ý tưởng sáng tạo hoàn thành mô hình, sản phẩm tham dự Cuộc thi đúng thời gian quy định, báo cáo tiến độ Cuộc thi về phòng chuyên môn của Sở GD&ĐT. Cuộc thi các cấp có sức lan tỏa lớn, không phân biệt vùng, miền với các điều kiện khác nhau, đặc biệt là học sinh đã mạnh dạn vận dụng kiến thức, kỹ năng đã được học trường trung học để ứng dụng vào thực tiễn đời sống sản xuất, khoa học kỹ thuật, tạo ra những sản phẩm khoa học phục vụ học tập và nuôi dưỡng ý tưởng sáng tạo. Đây là cuộc thi rất có ý nghĩa đối với lứa tuổi học sinh, với các cơ sở giáo dục. Cuộc thi đã thu hút được sự quan tâm của đông đảo các bậc phụ huynh, các nhà khoa học tham gia giúp đỡ về khoa học, kỹ thuật và tài chính, tạo động lực mạnh mẽ cho các em học sinh học tập, nghiên cứu, nuôi dưỡng và phát triển, biến các ước mơ, ý tưởng khoa học thành các sản phẩm hiện thực. Kết quả cuộc thi, đã chứng tỏ việc phối hợp chặt chẽ của Sở GD&ĐT trong việc triển khai cuộc thi, điều này cũng được khẳng định trong báo cáo hàng năm của Liên hiệp các hội khoa học kỹ thuật tỉnh đánh giá, tổng kết cuộc thi, 100% các dự án đạt giải đều của học sinh đến từ các trường (cơ sở giáo dục) từ tiểu học đến trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh. Đến thời điểm này, Cuộc thi sáng tạo thanh thiếu niên nhi đồng lần thứ 19, năm 2023 của tỉnh đã hoàn thành, tại Thông báo số 259/TB-BTCCT ngày 03/7/2023 của Ban tổ chức cuộc thi cấp tỉnh về kết quả đánh giá, xếp loại mô hình sản phẩm tham dự Cuộc thi Sáng tạo thanh thiếu niên nhi đồng lần thứ 19 có 55 mô hình lọt vào vòng chung khảo trong đó có 33 mô hình đạt giải cuộc thi (15 mô hình, sản phẩm bảng trung học phổ thông, 18 mô hình sản phẩm bảng tiểu học và trung học cơ sở)¹, 100% các mô hình sản phẩm đều là của học sinh.

Kính thưa các quý vị đại biểu.

Thư toàn thể Hội thảo!

Phối hợp với liên hiệp các Hội Khoa học và kỹ thuật tỉnh triển khai cuộc thi Sáng tạo thanh thiếu niên nhi đồng, thu hút đông đảo học sinh tham gia với nhiều mô hình sản phẩm, sẽ là một trong những giải pháp để giúp học sinh phát huy khả năng sáng tạo, tìm kiếm ý tưởng khoa học mới, với giải pháp cụ thể, thiết thực từ đó học sinh dễ dàng hơn trong việc nghiên cứu các dự án tham dự

¹ 02 giải Nhất, 04 giải nhì, 06 giải Ba, 21 giải khuyến khích.

Cuộc thi Khoa học kỹ thuật dành cho học sinh trung học do Bộ GDĐT tổ chức. Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đã đạt được, hiện nay việc tổ chức Cuộc thi vẫn còn những khó khăn, hạn chế, như: Nhiều học sinh chưa mạnh dạn tham gia dự thi vì chưa nhận thức đầy đủ về ý nghĩa và lợi ích của việc nghiên cứu sáng tạo; công tác tuyên truyền, phổ biến cuộc thi chưa thật sự sâu rộng; số lượng mô hình, sản phẩm dự thi chưa thật sự phong phú. Một số dự án chưa chú trọng đến phương pháp luận nên không định hướng đề tài giải quyết triệt để vấn đề nghiên cứu; giải pháp đề xuất trong dự án chưa khả thi, chưa được chứng minh tính hiệu quả hoặc chứng minh một cách cảm tính thiếu thuyết phục. Nguyên nhân những hạn chế do:

Công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức của học sinh, gia đình học sinh, nhà trường và xã hội còn hạn chế. Việc triển khai hoạt động nghiên cứu khoa học của một số địa phương mới ở mức độ phát động phong trào, còn thiếu kế hoạch triển khai và tổ chức các hoạt động cụ thể để lôi cuốn học sinh tham gia, qua đó phát hiện và bồi dưỡng những ý tưởng khoa học, những học sinh có có lòng say mê và khả năng nghiên cứu khoa học.

Năng lực và quy trình hướng dẫn học sinh nghiên cứu khoa học của một số nhà trường, giáo viên còn hạn chế, chưa tạo cơ hội để học sinh phát huy tính tích cực, tự lực và sáng tạo trong việc đề xuất và thực thi ý tưởng sáng tạo khoa học kỹ thuật, thể hiện ở việc chưa hướng dẫn học sinh xây dựng kế hoạch nghiên cứu. Một số dự án, mô hình, sản phẩm còn nặng “bóng dáng” của người hướng dẫn từ ý tưởng đến việc trình bày kết quả nghiên cứu.

Khả năng tìm tòi và tham khảo các tài liệu khoa học chuyên ngành của cả giáo viên và học sinh còn hạn chế, nhất là việc tìm và nghiên cứu các tài liệu bằng tiếng Anh trên mạng, dẫn tới có những dự án được thực hiện có thể trùng lặp hoặc đã lạc hậu so với những nghiên cứu đã được công bố.

Điều kiện về cơ sở vật chất, thiết bị dạy học, phòng thí nghiệm phục vụ cho hoạt động nghiên cứu khoa học của học sinh trong các trường phổ thông còn thiếu, chưa đồng bộ. Các trường phổ thông khó tranh thủ được nguồn lực của các trường đại học, các cơ sở khoa học công nghệ về người hướng dẫn, các nhà khoa học chuyên ngành, cơ sở vật chất, thiết bị, phòng thí nghiệm, kinh phí... cho hoạt động nghiên cứu khoa học của học sinh.

Kính thưa các quý vị đại biểu.

Thưa toàn thể Hội thảo!

Từng bước khắc phục những tồn tại, hạn chế nhằm nâng cao quy mô và chất lượng Cuộc thi, Sở GDĐT đề xuất với Ban tổ chức cuộc thi cấp tỉnh cần

tiếp tục làm tốt công tác phối hợp với các tổ chức chính trị - xã hội trong việc tuyên truyền, vận động, phổ biến thể lệ Cuộc thi đến các đối tượng tham gia; khen thưởng, động viên kịp thời đối với các tổ chức và cá nhân có nhiều đóng góp cho Cuộc thi; đặc biệt cần tăng cường công tác kiểm tra, thường xuyên đôn đốc các đơn vị báo cáo tiến độ triển khai Cuộc thi, cập nhật khó khăn của các cơ sở giáo dục và học sinh tham gia Cuộc thi để có giải pháp giúp đỡ kịp thời.

Kính thưa các quý vị đại biểu.

Thưa toàn thể Hội thảo!

Vừa rồi thay mặt phòng chuyên môn đưwọc giao nhiệm vụ phối hợp với Liên hiệp các Hội khoa học kỹ thuật tỉnh triển khai, tổ chức Cuộc thi trình bày tham luận kết quả triển khai chỉ đạo cuộc thi Sáng tạo thanh thiếu niên nhi đồng trong ngành giáo dục. Trước khi dừng lời cho phép tôi xin được kính chúc các quý vị đại biểu mạnh khỏe, gia đình hạnh phúc, đặc biệt các quý vị đại biểu luôn quan tâm, tạo điều kiện giúp đỡ thế hệ trẻ trong việc khơi nguồn cảm hứng, tích cực nghiên cứu khoa học, không ngừng sáng tạo để tạo được nhiều mô hình, sản phẩm thực sự có ý nghĩa đem lại lợi ích cho xã hội.

Trân trọng cảm ơn Hội thảo đã lắng nghe!